

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

Egz. nr 3

Ppłk dr Ireneusz LYSIAK

SPRAWOZDANIE Z BADAŃ

opinił nauczycieli akademickich Katedry Sztuki Operacyjnej
o roli ćwiczeń taktycznych w procesie
studiów w Akademii Obrony Narodowej

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

~~S 1578~~

05-001578-005-0

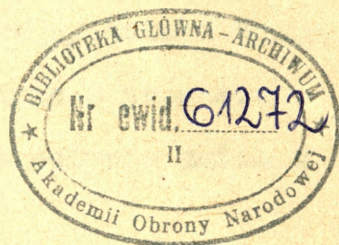
61272

WARSZAWA

1991

Egz. nr 3

Ppłk dr Ireneusz ŁYSIAK

SPRAWOZDANIE Z BADAŃ

opinii nauczycieli akademickich Katedry Sztuki Operacyjnej
o roli ćwiczeń taktycznych w procesie
studiów w Akademii Obrony Narodowej

SPRAWOZDANIE Z BADAŃ

przeprowadzonych z nauczycielami Katedry Sztuki Operacyjnej w kwietniu 1991 r. /Rola ćwiczeń taktycznych w procesie studiów w AON/

I. CEL BADAŃ: Ustalić opinię nauczycieli Katedry Sztuki Operacyjnej o roli ćwiczeń taktycznych w procesie kształcenia w AON i uzyskać propozycje zmian w metodyce ćwiczeń.

II. PROBLEMY BADAWCZE

1. Jakie będą tendencje roli ćwiczeń taktycznych w procesie studiów w AON?
2. Co jest istotą ćwiczenia grupowego w AON z punktu widzenia osiągania celów kształcących?
3. Jak powinny się kształtować proporcje treści o charakterze decyzyjnym i wykonawczym w ćwiczeniu grupowym?
4. Jak w ćwiczeniach grupowych i dowódczo-sztabowych uwzględniać integrację grup szkoleniowych?

III. PRZEBIEG BADAŃ

Do przeprowadzenia badań opracowano ankietę w której określono cel badań i sformułowano siedem pytań dla nauczycieli akademickich. Następnie przekazano ankiety kierownikowi zakładu z KSzO i poproszono go o rozdanie nauczycielom katedry. Badania trwały około dwóch tygodni. Wypełnione ankiety zebrał również kierownik zakładu. Ankieta była anonimowa. Badaniami objęto 20 oficerów - nauczycieli akademickich z KSzO.

IV. WYNIKI BADAŃ /pytania i odpowiedzi/

1. Czy, zdaniem Pana, rola ćwiczeń taktycznych w procesie kształcenia w AON powinna mieć tendencje:
  - a/ wzrastające - 7 odp. = 35%
  - b/ malejące - 2 odp. = 10%
  - c/ na dotychczasowym poziomie - 9 odp. = 45%
  - d/ nie mam zdania - 2 odp. = 10%

2. W ćwiczeniu grupowym, Pana zdaniem, należy:
  - a/ egzekwować od słuchaczy ich własne rozwiązania wypracowane w czasie nauki własnej:
- 8 odp. = 40%
  - b/ rozwiązywać problemy taktyczne w czasie zajęć wspólnie przez wszystkich słuchaczy:
- 11 odp. = 55%
  - c/ pokazywać słuchaczom rozwiązania autorskie:
- 1 odp. = 5%
  - d/ nie mam zdania:
- 0 odp. = 0%

3. Czy, Pana zdaniem, w ćwiczeniu grupowym poszczególne zagadnienia szkoleniowe należy realizować:
  - a/ bardziej w ujęciu czynności dowódcy, oficera sztabu, szefa rodzaju wojsk, a więc eksponować metodykę ich pracy:
- 8 odp. = 40%
  - b/ bardziej w ujęciu koncepcji działania i użycia wojsk, a więc eksponować poprawność rozwiązań, a nie drogę dojścia do nich:
- 11 odp. = 55%
  - c/ nie mam zdania
- 1 odp. = 5%

4. Jakie, Pana zdaniem, powinny być proporcje treści zajęć w ćwiczeniu grupowym:
- a/ treści o charakterze decyzyjnym /konceptyjnym/
    - średnia z odpowiedzi = 62%
  - b/ treści o charakterze wykonawczym /sztabowym/
    - średnia z odpowiedzi = 38%
5. W związku z integracją grup szkoleniowych słuchaczy należałoby, zdaniem Pana:
- a/ częściej niż dotychczas wprowadzać do ćwiczeń grupowych elementy ćwiczeń dowódczo-sztabowych
    - 10 odp. = 50%
  - b/ zmniejszyć ilość ćwiczeń grupowych, a na to miejsce wprowadzić mini ćwiczenia dowódczo-sztabowe:
    - 7 odp. = 35%
  - c/ pozostawić dotychczasowy układ ćwiczeń:
    - 3 odp. = 15%
6. Czy, Pana zdaniem, tworząc zespoły sztabowe w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych należy uwzględniać specjalności słuchaczy i przydzielać im stanowiska zgodnie z ich specjalnościami:
- a/ tak - 12 odp. = 60%
  - b/ nie - 7 odp. = 35%
  - c/ nie mam zdania - 1 odp. = 5%
7. Prosimy podać inne swoje uwagi i propozycje zmian w procesie prowadzenia ćwiczeń w AON.

Odpowiedzi:

- a/ W procesie dydaktycznym udział poszczególnych rodzajów ćwiczeń taktycznych ma duże znaczenie.

Proponuję następujący układ ćwiczeń:

- ćwiczenie metodyczne /treść o charakterze decyzyjnym/
- ćwiczenie grupowe /zgodne z pkt 2/, co pozwala na dokonanie dogłębnej analizy sytuacji i przedyskutowanie różnych wariantów rozwiązań;

- ćwiczenia dowódczo-sztabowe, treningi jako uzupełnienie, doskonalenie wybranych zagadnień;

- ćwiczenia szkieletowe - jako najwyższą formą

b/ Zajęcia grupowe w czasie rozwiązywania problemu powinny być nakierowane na uzasadnianie przyjętych rozwiązań, a nie na meldowanie zamiaru, czy też decyzji.

W trakcie ćwiczeń należy zwrócić uwagę na słuszne i ciekawe decyzje. Czasami nawet można oprzeć się na decyzjach ćwiczących.

c/ Nauczyciel musi uwzględniać zawsze poziom wiedzy słuchaczy, i całej grupy, stosować ułatwienia lub utrudnienia. Okazuje się, że takie samo ćwiczenie musi być prowadzone inaczej w poszczególnych grupach szkoleniowych, łącznie do tego, że w niektórych grupach, aby realizować cel szkoleniowy należy w znacznej mierze udostępnić gotowe rozwiązania. W innych zaś "dobrych" grupach można głębiej wnikać w teorię i praktykę problemów taktyki, sztuki operacyjnej oraz taktyki rodzajów wojsk.

d/ W ćwiczeniach dowódczo-sztabowych zmniejszyć ilość zagadnień szkoleniowych. Położyć większy nacisk na stronę merytoryczną poprzez głębsze uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

e/ W trakcie prowadzenia ćwiczeń grupowych należy zwrócić większą uwagę na umiejętność słuchaczy w wyciąganiu wniosków i wykorzystania ich do wypracowania decyzji. Większość zajęć grupowych powinna być prowadzona nie w formie meldowania lecz uzasadniania przyjętych rozwiązań danego problemu.

V. WNIOSKI OGÓLNE

W świetle przeprowadzonych badań opinii nauczycieli akademickich z KSzO można stwierdzić, że:

1. Rola ćwiczeń taktycznych w procesie studiów w AON powinna mieć tendencje wzrastające, a przynajmniej utrzymać się na dotychczasowym poziomie.

2. W ćwiczeniu grupowym więcej uwagi należy poświęcić rozwiązywaniu problemów taktycznych podczas zajęcia, wspólnie przez wszystkich słuchaczy. Nie należy jednak rezygnować z egzekwowania od słuchaczy ich własnych rozwiązań wypracowanych podczas nauki własnej.

3. W ćwiczeniach grupowych większość treści powinna dotyczyć problemów o charakterze decyzyjnym /konceptyjnym/, mniej natomiast o charakterze wykonawczym /sztabowym/.

4. Tworząc zespoły sztabowe w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych uwzględniać specjalności słuchaczy i przydzielać im stanowiska zgodnie z ich specjalnościami.

